

Onderscheiden met eigen soja

Agrifirm is begonnen met een praktijktest sojateelt op elf boerenbedrijven in Nederland, waaronder twee kaasboerderijen. Een ervan is kaasboerderij De Ruurhoeve van de familie Ansems in Hoogeloon. De familie Ansems wil de op het eigen bedrijf geteelde soja inzetten als een unique sellingpoint van haar kaas.

HENKTEN HAVE

Veel eiwit in veevoer is afkomstig van sojaschroot. Het gebruik van sojaschroot uit Zuid-Amerika staat maatschappelijk ter discussie. Daarom wordt er gezocht naar alternatieven. Bijvoorbeeld het telen van soja in Europa. In Nederland onderzoekt Agrifirm de kansen van sojateelt met onder meer een praktijktest op elf boerenbedrijven, gangbare en biologische, in het noorden (vooral Drenthe) en zuiden (vooral Noord-Brabant). Onder de deelnemers zijn akkerbouwers, pluimveehouders en melkveehouders. In totaal is afgelopen voorjaar 26 hectare soja ingezaaid. Op twee deelnemende melkveebedrijven wordt kaas gemaakt. Een ervan is De Ruurhoeve van de familie Ansems in het Brabantse Hoogeloon. Op De Ruurhoeve worden zo'n zestig koeien gemolken en vrijwel alle melk gaat in de kaas. Er wordt onder meer de Cholfitty-kaas gemaakt.

Eind vorig jaar meldde de familie Ansems zich aan voor de praktijktest sojateelt van Agrifirm. "We willen zo duurzaam mogelijk produceren. Met duurzaam geproduceerde kaas kunnen we ons onderscheiden", vertelt Corné Ansems. Bij duurzaam produceren hoort volgens hem ook het voeren van verantwoord geteelde voedermiddelen, vrij van genetisch gemodificeerde organismen (ggo's). "Dat hoeven niet per se voedermiddelen uit Nederland te zijn. Het zou al mooi zijn als we het voor elkaar krijgen dat al het voer uit Europa komt."

Naast voer is De Ruurhoeve ook op andere gebieden bezig met verduurzaming. Zo heeft het bedrijf een familiekudde voor verbetering van het dierenwelzijn. De kalveren in de familiekudde kunnen zestig tot zeventig dagen bij de moederkoeien blijven drinken. Ook gebruikt het bedrijf dunne fractie uit eigen dierlijke mest in plaats van kunstmest binnen een door de overheid en het bedrijfsleven in het leven geroepen pilot met kunstmestvervangers. Ansems: "Alleen in het voorjaar strooien we 100 kg KAS als dat nodig is."

Deelname aan dergelijke projecten kost in eerste instantie meestal geld, zegt Ansems, maar hij denkt er op termijn juist geld mee te kunnen verdienen, doordat het meerwaarde geeft aan het eindproduct: de kaas.

Volvelds of in rijen

Voor de sojateelt zijn sojarassen veredeld die geschikt zijn voor het Noordwest-Europese klimaat, zodat telers beter met het van oor-

sprong warmteminnende gewas uit de voeten kunnen, zowel qua teelt als opbrengst, vertelt Cees Willems (rechts op de grote foto). Hij is specialist ruwvoerteelt bij Agrifirm en begeleidt de sojateelt op De Ruurhoeve. Voor vragen over de teelt tot en met verwerking van de sojabonen kan de familie Ansems bij Willems terecht. "We wisten bijvoorbeeld niet of we de soja volvelds of in rijen moesten zaaien. Het blijkt allebei te kunnen, net als bij snijmaïs", aldus Corné Ansems. Willems vult aan: "Biologische boeren zaaien het liefst in rijen, zodat ze met een schoffelmachine onkruid kunnen wieden."

De familie Ansems liet door de loonwerker 2 hectare soja inzaaien, volvelds. De loonwerker zorgt ook voor de bespuitingen. 1 hectare is behandeld met het natuurlijke middel Agrosensi dat voor een meeropbrengst moet zorgen.

Door het koude voorjaar liep de groei wat achter, maar inmiddels bloeit het gewas en daarop volgen de peulzetting en vulling. In oktober of november kan er worden geoogst. Agrifirm verwacht een oogst van 2 tot 3 ton soja per hectare, dus in totaal zo'n 65 ton. Een deel, 20 tot 30 dertig ton, afkomstig van met name de deelnemende akkerbouwers, zal door Agrifirm op de foodmarkt worden gebracht. Veehouders kunnen ervoor kiezen om (een deel van) de soja te voeren aan hun eigen dieren. Willems: "Elke deelnemer aan de praktijktest teelt de soja op zijn eigen manier en bepaalt ook zelf hoe hij de sojabonen verwerkt." Pluimveehouders zullen de bonen 'puur' voeren. Melkveehouders kunnen de sojabonen wellicht malen vlak voor het voeren of mengen door ccm. Maar ook de verwerking van de bonen is onderdeel van de praktijktest. "Het is uitproberen", aldus Willems.

Ansems denkt erover om de olie uit de sojabonen te laten halen en de schroot te voeren aan de koeien. "Maar we weten nog niet of dat mogelijk is en of er een bedrijf is die dat kan doen. Dat zijn we nog aan het uitzoeken." De bezoekers van De Ruurhoeve, 13.000 tot 14.000 per jaar, zullen in de nabije toekomst in ieder geval te horen krijgen dat de koeien (ggo-vrije) soja krijgen van eigen bedrijf. Ansems: "Het is een unique sellingpoint van onze kaas." 🐮

- 1 Rijpe sojabonen.
- 2 Een deel van de familiekudde van De Ruurhoeve.
- 3 Corné Ansems in de kaasopslag.

